

КРИВОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
VII СКЛИКАННЯ
ПОСТІЙНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ РЕГУЛЮВАННЯ ПОЛІТИКИ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗВІТ
щодо роботи постійної комісії у 2019 році

У складі комісії працює 6 депутатів. Протягом минулого року проведено 11 засідань комісії, на яких розглянуто, крім черги денної сесій, 13 питань зі сфери наших повноважень (питання місцевої регуляторної політики, реформи адмінпослуг, адміністрування туристичного збору, законності обігу алкогольних та тютюнових виробів, впорядкування розміщення пересувних тимчасових споруд, дії міської програми часткової компенсації відсотків по кредитах, захисту прав споживачів, тощо):

•за участю депутатів комісії проведено 27 зустрічей, у тому числі з представниками органів самоорганізації населення, депутатами райрад, громадськими організаціями та активом підприємницької громадськості, а також прийнято участь у 17 громадських слуханнях;

•переглянуто та скорочено регуляторний портфель з 34 до 28 одиниць, що призвело до зменшення витрат часу та коштів суб'єктів господарювання;

•комісією підготовлено 10 експертних висновків, які направлено до державної регуляторної служби; 5 висновків про відповідність проекта регуляторного акта вимогам статтям 4, 8 «регуляторного Закону», які було озвучено на пленарних засіданнях міської ради; надано 12 дозволів на оприлюднення проектів регуляторних актів, розглянуто додатково 12 питань, пов'язаних з виконанням заходів з регуляторної діяльності та підписано 7 звітів про відстеження результативності регуляторних актів;

•члени комісії продовжили працювати у складі 11-ти консультивно-дорадчих органів;

•за дорученням комісії проведено вже четверте дослідження рівня свобод і можливостей бізнесу в місті .

2019 рік приніс багато викликів для бізнесу не тільки Кривого Рогу, а й України в цілому. Підприємці скаржаться на політичну та економічну турбулентність та вимущеність працювати в умовах непередбачуваності.

Результати нашого анкетного опитування щодо стану бізнес-клімату продовжують перебувати в негативній площині. Так, збільшився відсоток підприємців яким працювати стало гірше, для понад третини опитаних бізнес не приніс позитивних результатів роботи.

Складність економічного бізнесового середовища в першу чергу пов'язана з великою кількістю та різноманітністю чинників, на які підприємництво вимушено реагувати.

Отже, підвищились інформаційні фактори впливу на бізнес, тобто покращилась інформованість з боку уряду (з +1,68 до +2,1) та місцевої влади (з +2,75 до +3,5).

В пріоритеті – адміністративні фактори впливу: респонденти чи не третій рік поспіль вказують на простоту реєстрації (збільшено з +3,6 до +4,2) та ліквідації бізнесу (з +1,34 до +3,1).

Фінансові та податкові фактори впливу залежать, насамперед, від загального стану економіки.

Серед негативних – це збільшення рівня податкового навантаження (з +1,72 до +1,85) та зменшення використання кредитних ресурсів (з +0,06 до -0,5) та інших фінансових інструментів (з +0,38 до -0,21).

Серед позитивних інтерв'юери вказали на простоту податкового адміністрування (з +1,47 до +1,60). Це активні дії держави, спрямовані на автоматизацію процесів та скорочення часу адміністрування податків.

Підвищення ефективності ділових комунікацій є важливим джерелом переваги для бізнесу. Але, на сьогодні він їх підтримки не відчуває ні від громадських інфраструктур, ні від держави. Індикатори знижені та очевидні:

- рівень підтримки з боку громадських об'єднань з +0,19 до +0,04
- рівень підтримки з боку держави з -0,13 до -2,7.

А робота місцевої влади з питань комунікації з бізнесом оцінена з позитивною динамікою (з +1,42 до +2,3), що підтверджується збільшенням постів на офіційних та соціальних медіа-платформах.

Також, результати опитування вказують на відчутне погіршення настроїв бізнесу. Наразі тільки 22% підприємців вважають бізнес-клімат сприятливим, а кількість невдоволених становить 26%. На момент проведення нашого першого опитування ці показники становили 37% та 21% відповідно.

Окремого розгляду заслуговує оцінка респондентами палітри пропозицій для покращення бізнес-клімату в місті.

В топ-п'ятірці зазначено:

- зниження податкового навантаження 54%,
- правова підтримка бізнесу 51%,
- розвиток інформаційних послуг для бізнесу 43%,
- зниження рівня контрольно-наглядових заходів 37%,
- зниження рівня адміністративних перешкод 32%.

Рушійною силою, яка спроможна генерувати національне багатство та піднімати економіку є малий і середній бізнес. Але на сьогодні він має низку перешкод, що гальмує його сталій розвиток. Це, насамперед:

- високі податки 58%,
- складність доступу до інженерно-технічних інфраструктур 51%,
- нестабільність законодавства 42%,
- перевірки 35%,

- складність доступу до земельних ділянок 34%.

Оптимізму також не додає розгляд адмінбар'єрів за сферами діяльності. Лідируючу позицію, як і в минулі роки, займають земельні питання, про що зазначає 42% опитаних.

Другу сходину позицій отримали проведення перевірок, про що зазначили понад третини опитаного бізнесу (32%, у зв'язку зі скасуванням мораторію на перевірки, багато державних служб активізувалися і з новими силами взялися за перевірки бізнесу у різних сферах).

На перешкоди в одержанні дозволів вказали 24% опитаних.

Продовжують коливатися настрої бізнесу щодо установ, які створювали та створюють перешкоди в місті. «Пальму першості» займають служби інженерно-технічних інфраструктур (Криворіжгаз 47%, Електромережі 24% та Кривбасводоканал 21%).

В п'ятірці ТОП-проблемних установ також фіскальні органи (20%) та служба надзвичайних ситуацій (18%).

Якісне, прогресивне партнерство будується на зацікавленості кожної зі сторін у результаті спільної діяльності. Аналогічно показникам попередніх років підприємці очікують:

- підтримки 68%,
- ініціатив 53%,
- захисту 48%,
- не заважати 37%.

2. КІЛЬКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТАНУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У МІСТІ

✓ Кількість суб'єктів господарювання, що перебувають на обліку в податкових службах міста – 36,3 тис., 4% більше ніж у 2018 році. Спостерігається зростання на 3% й кількості малих підприємств та на 11% – середніх підприємств.

✓ Внесок малого та середнього підприємництва до бюджетної скарбниці складає понад 40% (в порівнянні з 2009 роком – 27,7%).

По сплаті за землю у 2019 році надійшло 1357,3 млн. грн., що на 30 млн. більше плану; на долю малих і середніх підприємств припадає понад 50% надходжень

Єдиний податок, сплачений суб'єктами господарювання I, II, III груп до бюджету міста склав 342,9 млн. грн. (на 5,1 млн. більше ніж в 2018 році).

Обсяги надходжень до міського бюджету від платників єдиного податку щорічно зростають (з 67,0 млн. грн. у 2017 році до 73,1 млн. грн. – у 2019 році).

Завдяки підтримці депутатів міської ради були збережені протягом останніх 7 років найнижчі ставки для платників єдиного податку I групи (від 4% до 8% від прожиткового мінімуму), II групи (від 4% до 17% від розміру мінімальної заробітної плати), чим зменшено податкове навантаження для підприємців тільки у 2019 році на

13 млн. грн. у порівнянні з максимальними ставками для І групи – 10%, для ІІ групи – 20% (з 2020 року діють єдині ставки для І групи – 8%, а для ІІ – 17%).

Аналогічна тенденція і по податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – з 2017 року обсяги надходжень збільшилися майже вдвічі (з 28,9 млн. грн. до 57 млн. грн.)

✓ Додаткові надходження до бюджету від сплати податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску від детінізації трудових відносин складають 22,34 млн. грн. (або на 2,0 млн. грн. більше 2018 року), легалізовано протягом року понад 12,0 тис. найманих працівників.

З 2017 року обсяги додаткових надходжень збільшено майже на 50% (з 14,3 млн. грн. до 22,34 млн. грн.)

✓ За інформацією податківців у 2019 році чисельність найманих працівників, офіційно працевлаштованих у фізичних осіб-підприємців, складає 19,4 тис., що на 1,1 тис. більше у порівнянні з 2018 роком. А середня зарплата на підприємствах складає 9,6 тис. грн., а у підприємців – 4,5 тис. грн. (на рівні мінімальної)

✓ Загальна площа приміщень, переданих підприємцям в оренду – 63,8 тис. кв. м, зі сплатою орендної плати на суму 20,25 млн. грн., при плані 19,4 млн. грн. Обсяги зданого в оренду майна збільшено з 2017 року на 85%.

✓ Загальна площа приміщень, переданих підприємцям у власність (приватизована) – 6,2 тис. кв. м, до бюджету надійшло коштів на суму 4,74 млн. грн., при плані 2,0 млн. грн.

✓ Підприємницька діяльність здійснюється майже у 10 тисячах об'єктах бізнесу

✓ Протягом 2019 року розпочали роботу 29 нових об'єктів бізнесу, третя частина з яких – заклади ресторанного господарства. Майже 300 працівників забезпечені робочими місцями.

У сфері побуту і відпочинку, особливо у літній період, теж створено 54 нових робочих місць.

Разом з тим, 68 об'єктів бізнесу було закрито, в переважній більшості через низьку купівельну спроможність або закриттям підприємницької діяльності

✓ В 2019 році досягнуто збільшення місць законного розміщення пересувних тимчасових споруд під час проведення сезонних ярмарків майже у півтора рази. На конкурси було винесено 100 місць. Протягом року впорядковано функціонувало 95 таких споруд. До бюджету міста від такої діяльності надійшло близько 600 тис. грн., легалізовано роботу 83 найманих працівників.

✓ Щорічно з 2017 року у міському бюджеті передбачаються кошти для надання часткової компенсації відсоткових ставок за кредитом за умови створення та збереження нових робочих місць.

За період дії Програми визнано 31 переможця, якими працевлаштовано 121 особу. З міського бюджету виплачено часткову компенсацію на загальну суму 213,4 тис. грн. Протягом 2019 року виплачено 148,8 тис. грн. часткової компенсації, що вдвічі більше ніж у попередньому році.

✓ В рамках протидії незаконному обігу підакцизних товарів за порушення вимог законодавства до 72 суб'єктів господарювання застосовано більше 1,850 млн. грн. фінансових санкцій. Припинено роботу 8 «наливайок», 4 незаконних об'єктів бізнесу та 2 осередків стихійної торгівлі тютюновими виробами.

✓ За дорученням депутатів управлінням розвитку підприємництва за 2019 рік було обстежено 62 тимчасові споруди павільйонів та кіосків з питань торгівлі підакцизними товарами в період продовження терміну договорів оренди земельних ділянок. За наслідками цієї роботи по 3-х подовжено оренду землі тільки на 6 місяців, а 4 суб'єкти – придбали відповідні ліцензії.

3. РЕФОРМА АДМІНПОСЛУГ

Протягом 3-х років реформи адмінпослуг в органах місцевого самоврядування – 87 разів на сесіях міської ради та засіданнях виконкому заслуховувалися заходи з її реалізації, та приймались відповідні рішення.

Міською радою і виконкомом були запроваджені чіткі механізми реалізації реформи. Забезпечено функціонування розгалуженої мережі офісів послуг – на сьогодні їх 41 об'єкт, в них облаштовано 127 робочих місць.

За цей час майже 1 млн. 200 тис. разів криворіжці, і не тільки, звернулись до офісів послуг органів місцевого самоврядування. Середній рівень позитивної мотивації результатів послуг, при цьому складає 99,5%. А рейтинг роботи службовців суб'єктів надання послуг, в середньому – 130,5% та свідчить про дострокові терміни надання результатів послуг.

У 2019 році відзначено позитивну динаміку росту звернень замовників послуг, яка є стабільною упродовж 5 років поспіль, - Офісами послуг органів місцевого самоврядування прийнято понад 414,8 тис. замовників. Успішно реалізувались ініційовані міським головою Вілкулом Ю.Г. такі важливі для мешканців проекти: «ВІЗА МОБІЛЬНА», «ВАША ДІДЖИТАЛ ВІЗА», «ВІЗА ГАРЯЧА», «ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО». Продовжено практику відпрацювання моделей послуг «одним пакетом» за життєвими ситуаціями, формування алгоритмів комплексних процедур їх надання з урахуванням пропозицій замовників послуг, їх популярності. Розпочато надання послуг за екстериторіальним принципом (послуги Держгеокадастру, реєстрація бізнесу, оформлення закордонних паспортів, видача посвідчень водія та реєстрація транспортних засобів).

Кількість послуг, що надається через Центр адміністративних послуг «Віза», на кінець року склала 300 видів адміністративних, інших публічних послуг (насьогодні їх уже 303), до їх надання залучено 64 суб'єкти. Склад Центру у 2019 році доповнено районними відділами державної реєстрації актів цивільного стану у м. Кривому Розі Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області (Південно-Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Дніпро), Криворізьким міськрайонним центром здатності, Комунальним підприємством «Центр електронних платежів» Криворізької міської ради.

З березня 2019 року, в рамках підписаного Меморандуму між виконкомом міської ради та ГТУ юстиції в Дніпропетровській області у сфері надання якісних адміністративних послуг мешканцям м. Кривого Рогу, започатковано надання послуг з питань державної реєстрації актів цивільного стану: державна реєстрація народження, шлюбу, його розірвання, зміни імені, смерті, внесення змін до актових записів

17.12.2019 розпочав роботу новий сервіс Центру адміністративних послуг «Віза» – «ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО». У рамках узгодженого рішення, підписаного з Регіональним сервісним центром МВС України в Дніпропетровській області, через цей сервіс надаються послуги: видача (обмін) посвідчення водія (без складення іспитів); державна реєстрація (перереєстрація) нового транспортного засобу (без огляду).

Паспортними офісами Центру адміністративних послуг «Віза» у 2019 році надано 4 539 послуг з оформлення ID-картки, 15 150 – з оформлення закордонних паспортів.

МОБІЛЬНОЮ ВІЗОЮ обслужено більше 11 тис. криворіжців, «нових криворіжців» у віддалених селищах, мікрорайонах, у лікарнях, на дому, і підприємствах, 2 унікальні Мобільні офіси-трансформери проїхали дорогами міста більше 7 тис. км.

Надано 4139 електронних послуг, опрацьовано 1599 звернень, що надійшли поштою.

До бюджетів усіх рівнів від сплати адміністративного збору за надані послуги всіма Офісами послуг акумульовано 9,8 млн. грн. адміністративного збору, у тому числі Центром адміністративних послуг «Віза» – 7,4 млн. грн., що на 2,3 млн. грн. більше, ніж у минулому році.

Запроваджено в лапках – «правила гри» та стандарт «Щирий сервіс», опрацьовано і затверджено 356 інформаційних і технологічних карток стандартів послуг.

Одним з напрямів цифрової трансформації послуг для населення став проект «ВАША ДІДЖИТАЛ ВІЗА», метою якого є створення нових можливостей для замовників у отриманні адміністративних, інших публічних послуг, не виходячи з дому цілодобово.

В його рамках у 2019 році в промислову експлуатацію впроваджений вебпортал Центру адміністративних послуг «Віза» з електронними кабінетами користувачів, ідентифікацією усіма доступними в країні способами: кваліфікований цифровий підпис, BankID, MobileID, IDCard. Після його модернізації кожен його відвідувач зараховується до статистики відвідувань, середньомісячний показник – 22 737

відвідувань. Імплементовані технології для розвитку електронного урядування та доступності послуг Центру «Віза»: серверне забезпечення та програмно-апаратний комплекс; 12 інформаційних сенсорних кіосків, у тому числі для людей з особливими потребами; місце для самообслуговування замовників послуг у Центрі.

Організація зворотного зв'язку з громадою – через живе спілкування та запроваджені електронні сервіси і безкоштовну ГАРЯЧУ ВІЗУ, яка у 2019 році прийняла 10 025 дзвінків від замовників послуг.

У квітні 2019 здійснено вимірювання індексу лояльності NPS (NetPromoterScore). Його діапазон від – 100 негативу до +100 позитиву, по ЦНАПу він становив +73,5, і це вагомий показник.

У серпні – вересні 2019 оцінювання якості обслуговування безпосередньо та «Гарячою» лінією Центру за 5 бальною шкалою. Отримано оцінки на рівні від 4,11 до 4,94.

У проведенню четвертому дослідженні бізнес-клімату у місті роботу ЦНАПу позитивно оцінили 98,7% респондентів.

Дійсно тісною у 2019 році стала співпраця ЦНАПу з органами самоорганізації населення та громадськими організаціями криворіжців, у першу чергу тими, що опікуються криворіжцями з особливими потребами, а також радою підприємців. Проведено серію спеціалізованих тренінгів для лідерів громадських організацій, з навчання їх СКІЛАМ е-сервісів.

Протягом цих років – «Віза» серед ЦНАПів-лідерів України за такими показниками, як «асортимент» послуг та щоденна кількість наданих послуг. За даними Всеукраїнського моніторингу, що проводився у 2019 році Центром політико-правових реформ разом з партнерськими організаціями в рамках міжнародного проєкту «Посилення ролі громадського суспільства у забезпеченні демократичних реформ і якості державної влади» Центр «Віза» за сукупністю показників отримав друге місце.

Із 31 січня поточного року запрацював новий електронний сервіс ЄМалятко:

10 базових послуг, пов'язаних з народженням дитини, надаються онлайн за однією заявою. На сьогодні доступними є 8 послуг.

Станом на 01 березня 2020 року цією послугою скористалися вже – ____ сім'я.

Цікавою є статистика реєстрацій за 2019 рік.

Найактивніше реєструють право власності на житлову нерухомість – понад 10 тисяч (10 090).

Реєстрація права власності на землю – друга за популярністю з реєстраційних послуг – майже 6,5 тисяч реєстрацій (6 368); та права оренди на землю – більше 3 тисяч (3 065).

4. НЕВИРІШЕНІ ПИТАННЯ

• Значна частка функціонування тіньового бізнесу – тільки у цьому році розпочалася активна протидія незаконним залам гральних автоматів та лотерей, заправочним станціям та тіньовим відносинам з найманими працівниками. В місті продовжують функціонувати незаконні «наливайки», літні майданчики біля житлових будинків, об'єкти послуг, стихійна торгівля, у тому числі підакцизними товарами.

• Проблемним залишається питання якості роботи міського відділу та територіальних відділень поліції по складанню протоколів про адміністративні правопорушення щодо обігу алкогольної і тютюнової продукції. Майже кожний третій протокол, складений за продаж контрабандних тютюнових виробів іноземного походження, чи за продаж тютюну на вагу, чи за роботу так званих «наливайок», в 2018 році повертається судами як непридатний до розгляду. В 2019 році двічі, за участю керівників районних відділень поліції та районних судів, були проведені наради з обговорення шляхів вирішення цього питання. Як результат, на 20% підвищилась ефективність роботи щодо документування матеріалів, формування справ доказової бази. До реальної ефективності ще далеко.

• Комплексна схема розміщення тимчасових споруд розроблена для 5 районів (крім Покровського та Саксаганського). Але, навіть по розроблених схемах її не запроваджено у практичну роботу, і підприємців цих районів не мають змоги скористуватися нею для вирішення питання розміщення своїх тимчасових споруд. Вже 4 роки розміщення 350 тимчасових об'єктів не приведено до вимог містобудівного законодавства, а прийняття Закону про оренду призупинило і процес впорядкованого розміщення пересувних тимчасових споруд.

• Програма часткової компенсації відсотків по кредитах в очікуваних прогнозах так і не запрацювала. За дорученням депутатів, управлінням розвитку підприємництва було проведено анкетування підприємців з метою вивчення причин неповного освоєння коштів, виділених на ці цілі.

На думку майже 1100 опитуваних підприємців їх активність у прийнятті участі в конкурсах на отримання часткової компенсації стримує загальноекономічна ситуація, так зазначили половина респондентів, четверта частина відмітила трудові та бізнес-міграції, а решта – вартість робочої сили та ринкову спроможність населення.

5. НАШІ ПЕРСПЕКТИВИ

✓ Системний аудит стандартів роботи офісів послуг, а також суб'єктів надання послуг. Спрощення «Дорожніх карт» з питань землекористування, містобудування, присвоєння та зміни поштових адрес, видалення зелених насаджень тощо.

✓ Чітке застосування запобіжників від неправомірних дій або бездіяльності суб'єктів надання адмінпослуг відповідно до вимог Законів України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій або бездіяльності дозвільних органів» стосовно дозвільних органів та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» – інших надавачів адмінпослуг.

✓ Діджеталізація, високі стандарти роботи, розширення формату послуг ЦНАПу «Віза», електронних послуг у сфері реєстрації нерухомості та бізнесу для кожного криворіжця.

✓ Вдосконалення партнерських відносин і співпраці місцевої влади, бізнесу і громадськості, реалізацію ефективної регуляторної політики, розвиток у місті нового тренду – соціального підприємництва; пошук та поширення кращих практик ведення бізнесу.

Голова постійної комісії

Шаповалова К.Г.